

TEMOS PAVADINIMAS:

MOKSLO KRYPTIS:

**Ekonominės raidos tyrimai klimato kaitos
kontekste**

Ekonomika (S 004)

TRUMPAS APRAŠAS:

Klimato kaita, jos poveikis ir kaitos švelninimas šiuo metu yra svarbiausi mokslininkų ir sprendimų priėmėjų dėmesio centre. Klimato kaitos švelninimas apima Europos Žaliąjį kursą ir panašias iniciatyvas kitose šalyse, kuriose siekiama pertvarkyti energetiką ir kitus ūkio sektorius. Norint įgyvendinti šiuos tikslus, būtina naudoti įvairias technines, ekonomines ir organizacines priemones, kad atsinaujinantys energijos ištekliai pakeistų iškastinį kurą, didėtų energijos vartojimo efektyvumas, o ištekliai būtų vertinami ilgalaikėje perspektyvoje.

Kompleksinė sprendimų paieška apima įvairius ūkio sektorius, tokius kaip energetika, transportas, pramonė, žemės ūkis ir miškininkystė. Analizės dažnai remiasi matematiniais modeliais. Siekiant dekarbonizacijos tikslų, dauguma emisijų bus mažinamos elektrifikacijos, elektros gamybos iš atsinaujinančių šaltinių didinimo bei perteklinės elektros energijos panaudojimo žaliajam vandeniliui ir sintetiniams degalams gaminti. Tai sukuria svarbą energetikos sistemų raidos, integracijos ir balansavimo klausimams.

Be to, reikalingi moksliniai tyrimai, kurie įvertintų dabartinių elektros rinkos mechanizmų tinkamumą ateities energetikos sistemoms ir galimus jų patobulinimus. Energijos poreikių mažinimas yra svarbi energetikos raidos kryptis. Pagrindinė priemonė yra energijos vartojimo efektyvumo didinimas, tačiau taip pat būtina integruoti energijos pakankamumo politiką.

Klimato kaitos švelninimo priemonių poveikis turi būti vertinamas ne tik pagal aplinkosauginį efektą, bet ir pagal jų poveikį ekonomikai, pajamų pasiskirstymui ir socialinį teisingumą. Elgsenos ekonomika gali padėti suprasti, kaip pokyčiai energetikos politikoje paveiks visuomenę ir kokie veiksniai gali daryti įtaką šiam procesui. Svarbu užtikrinti, kad perėjimas prie klimato neutralios ekonomikos būtų socialiai teisingas ir nepaliktų pažeidžiamiausių grupių nuošalyje.

Švelninant klimato kaitą, reikšmingos ir investicijos į ES ekonomiką, kurios skatintų tvarias, inovatyvias ir aukštą pridėtinę vertę kuriančias ekonomines veiklas. Būtina remti sprendimus, leidžiančius regiono pramonės įmonėms dalyvauti tarptautinėse vertės grandinėse, orientuotose į klimato kaitos švelninimo sprendimus. Tokios pramonės veiklos turėtų remtis žiedinės ekonomikos principais bei mokslo ir verslo bendradarbiavimu.

Tikslas - Klimato kaitos poveikio ir švelninimo tyrimų pagalba gauti mokslo žinias galinčias padėti sumažinti su klimato kaitos švelninimu susijusius kaštus ir sudaryti sąlygas efektyviam klimato kaitos švelninimo priemonių įgyvendinimui. (Tikslas atskiriems doktorantams bus sukonkretinamas, atsižvelgiant į doktoranto išsilavinimą ir polinkius. Atsižvelgiant į tai iš pateikto mokslinio tyrimo grupės sąrašo bus parenkamas mokslinis vadovas).

MOKSLINIO TYRIMO VADOVAS:

Dr. Arvydas Galinis
Energetikos kompleksinių tyrimų laboratorija
Lietuvos energetikos institutas
Breslaujos 3, 44403 Kaunas
Lietuva
Arvydas.Galinis@lei.lt

Daugiau informacijos ir pilną disertacijų
tyrimų tematikų sąrašą rasite adresu
<https://www.lei.lt/doktorantura/>